Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/2143

24.10.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2025/2143

(2025. gada 23. oktobris),

ar ko Regulu (ES) 2015/340 groza attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas un virtuālas apmācības ieviešanu

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 ([1]), un jo īpaši tās 50. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu un 53. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas Regula (ES) 2015/340 ([2]) nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un sertifikātiem.

(2) Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības (*ATM*) sistēmas jaudu ierobežo gaisa satiksmes vadības dispečeru resursu elastīguma trūkums un nepietiekama pieejamība Savienībā. Tāpēc ir jāpielāgo tiesiskais regulējums attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanu un kvalifikāciju.

(3) Lai labāk pielāgotos aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju vajadzībai pēc kvalificēta un pieejama personāla, Regulā (ES) 2015/340 noteiktais nepieciešamais kompetences līmenis būtu vēl vairāk jāracionalizē, lai nodrošinātu, ka piemērotā apmācības metodika un mācību programmas ļauj nodrošināt vienotus apmācības rezultātus un tādējādi palīdz apmierināt operatīvās vajadzības.

(4) Apmācības rezultātu racionalizēšanai gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācības tiesiskais regulējums Savienībā būtu jāuzlabo, vajadzīgajiem veiktspējas standartiem piemērojot uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas principus, – tā ir arī Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) vēlamā pieeja visu aviācijas darbinieku licencēšanā.

(5) Lai veicinātu uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas metodikas izmantošanu gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācībā, uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas metodikas izstrādē būtu jānosaka veiktspējas standarti, kas jāievēro instruktoriem un vērtētājiem, piemērojot vienus un tos pašus uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas principus.

(6) Ņemot vērā Covid-19 pandēmijas laikā gūto pieredzi, varētu būt lietderīgi nodrošināt gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācības virtualizāciju. Virtuālā vidē studentu, instruktoru un vērtētāju ģeogrāfiskajai nošķirtībai nevajadzētu ierobežot gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācības norisi.

(7) Lai gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji un gaisa satiksmes vadības dispečeru mācību organizācijas varētu attiecīgi pielāgot savu struktūrvienību kompetences shēmas, kā arī apmācības plānus un apmācības kursus, šīs regulas piemērošanas sākuma diena būtu jāatliek.

([1]) OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

([2]) Komisijas Regula (ES) 2015/340 (2015. gada 20. februāris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un sertifikātiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008, groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 923/2012 un atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 805/2011 (OV L 63, 6.3.2015., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/340/oj).

(8) Lai novērstu mācību procesa pārtraukumu, sertifikāti par tādu noteiktu kursu pabeigšanu, kas uzsākti pirms šīs regulas piemērošanas sākuma dienas, attiecīgo licenču, kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu izsniegšanas, atkārtotas apstiprināšanas un atjaunošanas nolūkā būtu jāpieņem ar nosacījumu, ka apmācība un novērtējums ir pabeigti līdz 2029. gada 30. jūnijam.

(9) Tāpēc Regula (ES) 2015/340 būtu attiecīgi jāgroza.

(10) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Regulas (ES) 2018/1139 127. panta 1. punktā minētā komiteja,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2015/340 groza šādi:

1) regulas 4. pantu groza šādi:

a) panta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Papildus Regulā (ES) 2018/1139 noteiktajām definīcijām, piemēro arī šādas definīcijas:";

b) pantā iekļauj šādu 2.a) punktu:

"2.a) "pielāgots kompetenču modelis" ir no Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) kompetenču sistēmas pārņemts kompetenču kopums, kas ietver saistītos aprakstus un veiktspējas kritērijus un ko organizācija izmanto, lai izstrādātu konkrētai funkcijai paredzētu uz kompetencēm balstītu apmācību un novērtējumu;";

c) panta 6) un 7) punktu aizstāj ar šādiem:

"6) "novērtējums" ir tāds konstatējums par personas atbilstību vajadzīgajam veiktspējas līmenim atbilstīgi konkrētiem nosacījumiem, kas tiek izdarīts, pamatojoties uz novērojamas rīcības pierādījumiem;

7) "vērtētāja apstiprinājums" ir pilnvarojums, kas iekļauts licencē un ir tās daļa un kas apliecina licences turētāja kompetenci novērtēt praktiskās prasmes licences, kvalifikācijas atzīmes vai apstiprinājuma(-u) izsniegšanas un atkārtotas apstiprināšanas vai atjaunošanas nolūkā;";

d) panta 7.b) punktu aizstāj ar šādu:

""valsts konvertācijas ziņojums" ir ziņojums, uz kura pamata kompetentā iestāde, kurā ir iesniegts pieteikums gaisa satiksmes vadības dispečera–studenta licences saņemšanai, var ieskaitīt prasību izpildi par iepriekšēju militārās gaisa satiksmes vadības dispečera apmācību;";

e) pantā iekļauj šādu 7.c) līdz 7.f) punktu:

"7.c) "kompetence" ir cilvēka veiktspējas dimensija, ko izmanto, lai ticami prognozētu sekmīgu sniegumu darbā, un kas izpaužas un ir novērojama rīcībā, kura apliecina attiecīgo zināšanu, prasmju un attieksmes pielietošanu darbību vai uzdevumu izpildē atbilstīgi konkrētiem nosacījumiem;

7.d) "uz kompetencēm balstīta apmācība un novērtēšana" ir apmācība un novērtēšana, kam raksturīga orientēšanās uz veiktspēju, uzsvars uz veiktspējas standartiem un to mērīšanu, kā arī apmācības un novērtēšanas pilnveidošana atbilstīgi noteiktajiem veiktspējas standartiem;

7.e) "kompetences standarts" ir veiktspējas līmenis, kas definēts kā pieņemams un apliecina, ka ir sasniegta konkrēta kompetence;

7.f) "nosacījumi" uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas kontekstā ir jebkādi konkrēti apstākļi, kuros apliecina veiktspēju;";

f) pantā iekļauj šādu 14.b) punktu:

"14.b) "novērojama rīcība" ir ar vienu funkciju saistīta rīcība, kas ir novērojama un kas ir vai nav izmērāma;";

g) panta 15) punktu aizstāj ar šādu:

"15) "praktiskās apmācības instruktāža" ir struktūrvienības apmācības fāze, kurā iepriekš apgūtās ar darbu saistītās kompetences integrē praksē kvalificēta praktiskās apmācības instruktora uzraudzībā reālā satiksmes situācijā;";

h) panta 18) punktu aizstāj ar šādu:

"18) "veiktspējas kritēriji" ir kritēriji, kas ietver novērojamu rīcību, vienu vai vairākus nosacījumus un kompetences standartu un ko izmanto, lai novērtētu, vai attiecībā uz kompetenci prasītais veiktspējas līmenis ir apliecināts;";

i) pantā iekļauj šādu 21.a) punktu:

"21.a) "attālinātas mācības" ir apmācības situācijas, kurās instruktori un studenti ir fiziski nošķirti un mijiedarbojas sinhroni vai asinhroni un kurās informāciju parasti pārsūta, izmantojot tehnoloģiskus līdzekļus;";

j) panta 22) un 23) punktu aizstāj ar šādiem:

"22) "atjaunošana" ir administratīva darbība, ko veic pēc apstiprinājuma vai sertifikāta derīguma termiņa beigām, lai atjaunotu apstiprinājuma vai sertifikāta sniegtās privilēģijas uz konkrētu turpmāku laikposmu, ja ir izpildītas noteiktās prasības;

23) "atkārtota apstiprināšana" ir administratīva darbība, ko veic apstiprinājuma vai sertifikāta derīguma termiņa laikā un kas ļauj turētājam turpināt apstiprinājuma vai sertifikāta privilēģiju īstenošanu konkrētā turpmākā laikposmā, ja ir izpildītas noteiktās prasības;";

k) pantam pievieno šādu 32) punktu:

"32) "virtuālā mācību telpa" ir virtuāla vide, kura ir pielāgota attālinātu mācību procesam, kurai nav nepieciešama fiziska klātbūtne noteiktā vietā un kurā notiek sinhronas mācības.";

2) regulas 6. panta 2. punkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"2. Lai īstenotu šīs regulas III pielikumu un uzraudzītu I pielikuma prasības attiecībā uz gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējiem, kompetentā iestāde ir:";

3) regulas I pielikumu (ATCO daļu) groza saskaņā ar šīs regulas I pielikumu;

4) regulas II pielikumu (ATCO.AR daļu) groza saskaņā ar šīs regulas II pielikumu;

5) regulas III pielikumu (ATCO.OR daļu) groza saskaņā ar šīs regulas III pielikumu.

2. pants

Pārejas noteikumi

Regulas (ES) 2015/340 I pielikuma (ATCO daļas) D apakšdaļas 2. iedaļā minētos sertifikātus par tādas apmācības pabeigšanu, kas uzsākta pirms 2029. gada 1. janvāra, attiecīgo licenču, kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu izsniegšanas, atkārtotas apstiprināšanas un atjaunošanas nolūkā pieņem saskaņā ar Regulu (ES) 2015/340, kas grozīta ar šo regulu, ar nosacījumu, ka apmācība un novērtējums ir pabeigti līdz 2029. gada 30. jūnijam.

3. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

To piemēro no 2029. gada 1. janvāra.

Tomēr tālāk uzskaitītos noteikumus piemēro no 2026. gada 13. maija:

a) 1. panta 1. punkta d), i) un k) apakšpunkts;

b) šīs regulas I pielikuma 2. punkta e) apakšpunkts, ciktāl tas attiecas uz Regulas (ES) 2015/340 I pielikuma (ATCO daļas) ATCO.B.025. punkta a) apakšpunkta 1) un 3) punktu;

c) Regulas (ES) 2015/340 I pielikuma (ATCO daļas) ATCO.C.005. punkts;

d) III pielikuma 2) punkts.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2025. gada 23. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

Regulas (ES) 2015/340 I pielikumu (ATCO daļu) groza šādi:

1) A apakšdaļas ATCO.A.015. punkta c) līdz f) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"c) Licences turētājs nedrīkst izmantot licences sniegtās privilēģijas, ja viņam ir šaubas par savu spēju izmantot šīs privilēģijas droši, un šādos gadījumos licences turētājs nekavējoties informē attiecīgo gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēju par pagaidu nespēju izmantot licences sniegtās privilēģijas.

d) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji var deklarēt licences turētāja pagaidu nespēju, ja tie uzzina, ka pastāv šaubas par licences turētāja spēju izmantot licences sniegtās privilēģijas droši.

e) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji izstrādā un ievieš objektīvas, pārredzamas un nediskriminējošas procedūras, saskaņā ar kurām c) apakšpunktā minētie licences turētāji var deklarēt savu pagaidu nespēju un var tikt informēta kompetentā iestāde.

f) Šā punkta e) apakšpunktā minētās procedūras iekļauj struktūrvienības kompetences shēmā saskaņā ar ATCO.B.025. punkta a) apakšpunkta 14) punktu.";

2) B apakšdaļu groza šādi:

a) B apakšdaļas ATCO.B.001. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Gaisa satiksmes vadības dispečera–studenta licences pretendentiem jāatbilst visām šīm prasībām:

1) ir sasniegts vismaz 18 gadu vecums;

2) 12 mēnešu laikā līdz pieteikuma iesniegšanai ir pabeigta sākotnējā apmācība tādā mācību organizācijā, kas atbilst III pielikumā (ATCO.OR daļā) noteiktajām prasībām attiecībā uz konkrēto kvalifikācijas atzīmi un attiecīgā gadījumā kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu, ir nokārtoti attiecīgie eksāmeni un novērtējumi un ir apliecināta vajadzīgā kompetence, kā paredzēts ATCO daļas D apakšdaļas 2. iedaļā;

3) ir derīga medicīniskā izziņa;

4) ir pietiekama līmeņa valodas prasme, kas pierādīta saskaņā ar ATCO.B.030. punktā noteiktajām prasībām.";

b) B apakšdaļas ATCO.B.005. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) Pirmreizējās gaisa satiksmes vadības dispečera licences pretendentiem jāatbilst visām šīm prasībām:

1) ir saņemta gaisa satiksmes vadības dispečera–studenta licence;

2) ir pabeigts struktūrvienības apstiprinājuma kurss, ir nokārtoti attiecīgie eksāmeni un novērtējumi un ir apliecināta vajadzīgā kompetence, kā paredzēts ATCO daļas D apakšdaļas 3. iedaļā;

3) ir derīga medicīniskā izziņa;

4) ir pietiekama līmeņa valodas prasme, kas pierādīta saskaņā ar ATCO.B.030. punktā noteiktajām prasībām.";

c) B apakšdaļas ATCO.B.010 punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Kvalifikācijas atzīmes turētājs, kurš pārtraucis izmantot šīs kvalifikācijas atzīmes sniegtās privilēģijas un nav tās izmantojis pēdējos četrus vai vairāk gadus pēc kārtas, drīkst sākt praktisko apmācību attiecīgās kvalifikācijas atzīmes jomā vienīgi tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

1) mācību organizācija, kas atbilst III pielikumā (ATCO.OR daļā) noteiktajām prasībām un ir sertificēta sniegt apmācību saistībā ar attiecīgo kvalifikācijas atzīmi, ir novērtējusi kvalifikācijas atzīmes turētāja iepriekšējo kompetenci, lai noskaidrotu, vai kvalifikācijas atzīmes turētājs joprojām atbilst nosacījumiem, kuri attiecas uz šo kvalifikācijas atzīmi;

2) kvalifikācijas atzīmes turētājs ir izpildījis visas apmācības prasības, kas tam ir izvirzītas, pamatojoties uz b) apakšpunkta 1) punktā minēto novērtējumu.";

d) B apakšdaļas ATCO.B.020. punktu groza šādi:

i) punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Struktūrvienības apstiprinājuma pretendentiem jābūt pabeigušiem struktūrvienības apstiprinājuma kursu, nokārtojušiem attiecīgos eksāmenus un novērtējumus un apliecinājušiem vajadzīgo kompetenci, kā paredzēts ATCO daļas D apakšdaļas 3. iedaļā.";

ii) punkta i) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"i) Struktūrvienības apstiprinājumus apstiprina atkārtoti, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:";

iii) punkta j) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"j) Ja struktūrvienības apstiprinājumu apstiprina atkārtoti trīs mēnešu laikā pirms tā derīguma termiņa beigām, jauno derīguma termiņu skaita no iepriekšējā derīguma termiņa beigu datuma.";

e) B apakšdaļas ATCO.B.025. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.B.025 Struktūrvienības kompetences shēma**

a) Gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs izveido struktūrvienības kompetences shēmu(-as), ko apstiprina kompetentā iestāde. Struktūrvienības kompetences shēma ietver vismaz šādus elementus:

1) struktūrvienības apstiprinājums / apstiprinājumu saraksts un tā/to derīguma termiņš saskaņā ar ATCO.B.020. punkta g) apakšpunktu;

2) maksimālais nepārtrauktais periods, kurā struktūrvienības apstiprinājuma derīguma termiņa laikā neizmanto tā sniegtās privilēģijas; šis periods nepārsniedz 90 kalendārās dienas;

3) obligātais stundu skaits vai – *SRA* un *PAR* gadījumā – obligātais pieeju skaits, ko kompetences uzturēšanas nolūkā jābūt sasniegušam, izmantojot struktūrvienības apstiprinājuma sniegtās privilēģijas, iepriekšējā periodā, kas nedrīkst pārsniegt 12 mēnešus; praktiskās apmācības instruktoriem, kuri izmanto *OJTI* apstiprinājuma privilēģijas, instruktora darbam veltīto laiku ieskaita apmērā, kas nepārsniedz 50 % no struktūrvienības apstiprinājuma atkārtotai apstiprināšanai nepieciešamā stundu skaita;

4) procedūras, ko veic gadījumos, kad licences turētājs neatbilst a) apakšpunkta 2) un 3) punktā norādītajām prasībām;

5) kompetences novērtēšanas procesi, tostarp definētie veiktspējas kritēriji;

6) procesi, ko izmanto, lai pārbaudītu teorētiskās zināšanas un izpratni, kas ir nepieciešama, lai varētu izmantot kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu sniegtās privilēģijas;

7) turpmākās apmācības satura un metožu noteikšanas procesi;

8) kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības minimālais ilgums un biežums;

9) procesi, ko izmanto, lai pārbaudītu teorētiskās zināšanas vai novērtētu praktiskās iemaņas, kas ir pārskatītas, nostiprinātas vai uzlabotas kvalifikācijas paaugstināšanas apmācībā saskaņā ar ATCO.D.080. punkta d) apakšpunktu;

10) procesi, ko izmanto, lai pārbaudītu teorētiskās zināšanas un novērtētu praktiskās iemaņas, kas ir iegūtas pārkvalifikācijas apmācībā saskaņā ar ATCO.D.085. punktu;

11) procesi, ko veic nesekmīga eksāmena vai novērtējuma gadījumā, tajā skaitā pārsūdzības procesi;

12) apmācības personāla kvalifikācija, uzdevumi un pienākumi;

13) procedūra, ko izmanto, lai nodrošinātu, ka praktiskās apmācības instruktori ir praksē ieguvuši instruktāžas kompetences procedūrās, par kurām tie sniedz instruktāžu, kā to nosaka ATCO.C.010. punkta b) apakšpunkta 3) punkts un ATCO.C.030. punkta d) apakšpunkta 3) punkts;

14) procedūras, ko veic, lai deklarētu pagaidu nespēju izmantot licences sniegtās privilēģijas un pārvaldītu šādas situācijas, kā arī informētu kompetento iestādi saskaņā ar ATCO.A.015. punkta e) apakšpunktu;

15) uzskaites dokumenti par turpmāko apmācību un novērtējumiem un jebkādi citi dokumenti, kas attiecas uz minētajiem procesiem;

16) process un pamatojums struktūrvienības kompetences shēmas pārskatīšanai un grozīšanai, kā arī kārtība, kādā to iesniedz kompetentajai iestādei; struktūrvienības kompetences shēmu pārskata vismaz reizi trijos gados.

b) Lai izpildītu a) apakšpunkta 3) punktā norādītās prasības, gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji uzskaita, cik stundas katrs licences turētājs izmanto sava struktūrvienības apstiprinājuma sniegtās privilēģijas, strādājot sektoros vai sektoru grupā, tostarp darba vietās, vai arī *ATC* struktūrvienības darba vietās, un pēc pieprasījuma izsniedz šos datus kompetentajām iestādēm un licences turētājam.

c) Ieviešot a) apakšpunkta 4) un 14) punktā minētās procedūras, gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji nodrošina tādu mehānismu piemērošanu, kuri garantē taisnīgu attieksmi pret licences turētājiem, kuru apstiprinājumu derīguma termiņu nevar pagarināt.";

f) B apakšdaļas ATCO.B.030. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Neskarot c) apakšpunktu, gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējs var pieprasīt paaugstināta līmeņa (piektā līmeņa) valodas prasmi pēc I pielikuma 1. papildinājumā dotās novērtējuma skalas, ja konkrētās kvalifikācijas atzīmes vai apstiprinājuma operatīvās darbības nosacījumi prasa augstāku valodas prasmes līmeni nepārkāpjamu drošības apsvērumu dēļ. Šādai prasībai ir jābūt nediskriminējošai, samērīgai un pārredzamai, un gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzējam, kurš vēlas piemērot augstāku valodas prasmes līmeni, tā ir objektīvi jāpamato, un kompetentajai iestādei tā ir jāapstiprina.";

g) B apakšdaļas ATCO.B.035. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) Valodas prasmes apstiprinājumus apstiprina atkārtoti pēc tam, kad sekmīgi nokārtota valodas prasmes pārbaude, kuru veic triju mēnešu laikā pirms derīguma termiņa beigu datuma. Šādos gadījumos jauno derīguma termiņu rēķina no derīguma termiņa beigu datuma.";

h) B apakšdaļas ATCO.B.040. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.B.040 Valodas prasmes pārbaude**

a) Valodas prasmi pierāda, izmantojot jebkuras kompetentās iestādes apstiprinātu pārbaudes metodi. Pārbaudes metode ietver šādus elementus:

1) pārbaudes izpildes process;

2) par valodas prasmes pārbaudi atbildīgo personu kvalifikācija;

3) pārsūdzības procedūra.

b) Valodas prasmes pārbaudes iestādēm jāatbilst prasībām, ko kompetentās iestādes noteikušas saskaņā ar ATCO.AR.A.010. punktu.";

i) B apakšdaļas ATCO.B.045. punkta a) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"a) Lai gaisa satiksmes vadības dispečeri varētu uzturēt nepieciešamo valodas prasmes līmeni, gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēji nodrošina valodu apmācības pieejamību:";

3) C apakšdaļu groza šādi:

a) C apakšdaļas ATCO.C.001. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.001 Teorijas instruktori**

a) Teorētisko apmācību drīkst vadīt tikai attiecīgi kvalificēti instruktori.

b) Teorijas instruktors ir attiecīgi kvalificēts, ja ir izpildīti abi šie nosacījumi:

1) tam ir pasniedzamajam mācību priekšmetam piemērota profesionālā kvalifikācija vai tas mācību organizācijai ir pierādījis pietiekamas zināšanas un pieredzi;

2) tas mācību organizācijai ir pārliecinoši pierādījis instruktāžas prasmes.";

ab) C apakšdaļas ATCO.C.005. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.005 Praktiskie instruktori**

a) Persona drīkst vadīt praktisko apmācību tikai tad, ja šai personai ir gaisa satiksmes vadības dispečera licence ar praktiskās apmācības instruktora (*OJTI*) apstiprinājumu vai komplekso trenažieru instruktora (*STDI*) apstiprinājumu.

b) Neskarot a) apakšpunktu, persona var būt pilnvarota sniegt instruktāžu, izmantojot kompleksos trenažierus, ja ir izpildītas visas šīs prasības:

1) personai ir vai iepriekš ir bijusi dalībvalsts izsniegta valsts militārās gaisa satiksmes vadības dispečera licence, kurai ir kvalifikācijas atzīme un, ja piemērojams, kvalifikācijas atzīmes apstiprinājums, kas atbilst tam, attiecībā uz kuru šī persona ir pilnvarota sniegt instruktāžu vai novērtējumu;

2) persona ir pierādījusi 6. pantā minētajai kompetentajai iestādei, ka tā ir izmantojusi b) apakšpunkta 1) punktā minētās valsts militārās licences sniegtās privilēģijas un ir saņēmusi apmācību un sekmīgi nokārtojusi novērtējumus atbilstoši ATCO.C.035. punkta prasībām;

3) persona ir pierādījusi atbilstību attiecīgajām I pielikuma (ATCO daļa) prasībām saskaņā ar 8.a pantā minēto attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes sagatavoto valsts konvertācijas ziņojumu.

c) Privilēģijas, kas minētas b) apakšpunktā, ļauj sniegt tikai instruktāžu un novērtējumu ATCO.C.030. punkta a) apakšpunkta 1) punktā minētajos jautājumos, un tās izmanto saskaņā ar ATCO.C.040. punktu gaisa satiksmes vadības dispečeru mācību organizācijām, kuras sertificētas nodrošināt sākotnējo apmācību saskaņā ar šo regulu.";

b) C apakšdaļas ATCO.C.010. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.010 Praktiskās apmācības instruktora (*OJTI*) privilēģijas**

a) *OJTI* apstiprinājums tā turētāju pilnvaro veikt praktisko apmācību un uzraudzību operatīvajās darba vietās, attiecībā uz kurām viņam ir derīgs struktūrvienības apstiprinājums, un ar kompleksajiem trenažieriem, attiecībā uz kuriem viņam ir kvalifikācijas atzīmes.

b) *OJTI* apstiprinājums tā turētāju pilnvaro veikt arī pamata apmācības, *OJT* ievadkursa, turpmākās apmācības un praktiskās instruktāžas kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības novērtējumu.

c) *OJTI* apstiprinājuma turētāji apstiprinājuma privilēģijas drīkst izmantot tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

1) tie vismaz divus gadus ir pielietojuši tās kvalifikācijas atzīmes privilēģijas, par kuru sniegs instruktāžu;

2) tie vismaz sešus iepriekšējos mēnešus ir pielietojuši tāda derīga struktūrvienības apstiprinājuma privilēģijas, par kuru sniegs instruktāžu;

3) tie ir praksē ieguvuši instruktāžas kompetences procedūrās, par kurām sniegs instruktāžu, saskaņā ar ATCO.B.025. punkta a) apakšpunkta 13) punktu.

d) Divu gadu laika periodu, kas minēts c) apakšpunkta 1) punktā, kompetentā iestāde pēc mācību organizācijas pieprasījuma var saīsināt, bet tas nedrīkst būt īsāks par vienu gadu.";

c) C apakšdaļas ATCO.C.015. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.015 Pieteikšanās praktiskās apmācības instruktora apstiprinājumam**

OJTI apstiprinājuma pretendentiem jāizpilda visi šie nosacījumi:

a) tiem ir gaisa satiksmes vadības dispečera licence ar derīgu struktūrvienības apstiprinājumu;

b) tie ir izmantojuši gaisa satiksmes vadības dispečera licences sniegtās privilēģijas vismaz divus pēdējos gadus līdz pieteikuma iesniegšanai; kompetentā iestāde pēc mācību organizācijas pieprasījuma šo periodu var saīsināt, bet tas nedrīkst būt īsāks par vienu gadu;

c) 12 mēnešu laikā līdz pieteikuma iesniegšanai tie ir pabeiguši apmācības kursu par praktiskajām instruktāžas kompetencēm, ir nokārtojuši attiecīgo novērtējumu un ir apliecinājuši vajadzīgo kompetenci, kā paredzēts ATCO daļas D apakšdaļas 5. iedaļā.";

d) C apakšdaļas ATCO.C.020. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.020 Praktiskās apmācības instruktora apstiprinājuma derīgums**

a) *OJTI* apstiprinājums ir derīgs trīs gadus.

b) *OJTI* apstiprinājumu var apstiprināt atkārtoti, ja tā derīguma termiņa laikā ir pabeigts kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kurss par praktiskajām instruktāžas kompetencēm, tostarp ir nokārtots attiecīgs novērtējums, un ir izpildītas ATCO.C.015. punkta a) apakšpunktā noteiktās prasības.

c) Ja *OJTI* apstiprinājuma derīguma termiņš ir beidzies, to var atjaunot, ja 12 mēnešu laikā līdz pieteikuma iesniegšanai par apstiprinājuma atjaunošanu ir pabeigts kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kurss par praktiskajām instruktāžas kompetencēm un ir nokārtots attiecīgais novērtējums, kā arī ir izpildītas ATCO.C.015. punkta a) apakšpunktā noteiktās prasības.

d) Pirmreizējās izsniegšanas un atjaunošanas gadījumā *OJTI* apstiprinājuma derīguma termiņš sākas ne vēlāk kā 30 dienas pēc novērtējuma nokārtošanas.

e) Ja nav izpildītas ATCO.C.015. punkta a) apakšpunktā noteiktās prasības, *OJTI* apstiprinājumu var apmainīt pret *STDI* apstiprinājumu, ja ir nodrošināta atbilstība ATCO.C.040. punkta b) un c) apakšpunktā minētajām prasībām.";

e) C apakšdaļas ATCO.C.025. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Ja nav iespējams nodrošināt atbilstību ATCO.C.010. punkta b) apakšpunkta 2) punkta prasībām, kompetentā iestāde, pamatojoties uz gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēja veiktu drošības analīzi, var piešķirt pagaidu *OJTI* atļauju saskaņā ar ATCO.B.020. punkta c) apakšpunktu.";

f) C apakšdaļas ATCO.C.030. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.030 Kompleksā trenažiera instruktora (*STDI*) privilēģijas**

a) *STDI* apstiprinājums tā turētāju pilnvaro sniegt praktisko apmācību, izmantojot kompleksos trenažierus, šādās jomās:

1) praktiskie mācību priekšmeti sākotnējās apmācības laikā;

2) struktūrvienības apmācība, kas nav *OJT*;

3) turpmākā apmācība.

b) *STDI* apstiprinājums tā turētāju pilnvaro veikt arī pamata apmācības, *OJT* ievadkursa, turpmākās apmācības un praktiskās instruktāžas kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības novērtējumu.

c) Ja *STDI* pasniedz *OJT* ievadkursu vai *OJT* ievadkursa laikā veic novērtējumu, ir nepieciešams, lai šim instruktoram būtu vai iepriekš būtu bijis attiecīgais struktūrvienības apstiprinājums.

d) *STDI* apstiprinājuma turētāji apstiprinājuma privilēģijas drīkst izmantot tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

1) tie ir ieguvuši vismaz divu gadu pieredzi attiecībā uz kvalifikācijas atzīmi, par kuru tie vadīs instruktāžu;

2) tie ir pierādījuši zināšanas par pašreizējo ekspluatācijas praksi;

3) tie ir praktiski apguvuši instruktāžas kompetences procedūrās, par kurām plāno sniegt instruktāžu.

e) Pieļaujot izņēmumu no d) apakšpunkta 1) punkta, divu gadu pieredzes periodu, kas minēts d) apakšpunkta 1) punktā, kompetentā iestāde pēc mācību organizācijas pieprasījuma var saīsināt, bet tas nedrīkst būt īsāks par vienu gadu:

1) pamata apmācībai der jebkāda kvalifikācijas atzīme;

2) kvalifikācijas atzīmes apmācībā apmācību par atsevišķiem specifiskiem operatīvajiem uzdevumiem var nodrošināt *STDI*, kam ir kvalifikācijas atzīme, kura attiecas uz atsevišķo specifisko operatīvo uzdevumu.";

g) C apakšdaļas ATCO.C.035. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.035 Pieteikšanās kompleksā trenažiera instruktora apstiprinājumam**

STDI apstiprinājuma pretendentiem jāizpilda abi šie nosacījumi:

a) tie ir vismaz divus gadus izmantojuši gaisa satiksmes vadības dispečera licences sniegtās privilēģijas atbilstoši jebkurai no kvalifikācijas atzīmēm; kompetentā iestāde pēc mācību organizācijas pieprasījuma šo periodu var saīsināt, bet tas nedrīkst būt īsāks par vienu gadu;

b) 12 mēnešu laikā līdz pieteikuma iesniegšanai tie ir pabeiguši apmācības kursu par praktiskajām instruktāžas kompetencēm, ir nokārtojuši attiecīgo novērtējumu un ir apliecinājuši vajadzīgo kompetenci, kā paredzēts ATCO daļas D apakšdaļas 5. iedaļā.";

h) C apakšdaļas ATCO.C.040. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.040 Kompleksā trenažiera instruktora apstiprinājuma derīgums**

a) *STDI* apstiprinājums ir derīgs trīs gadus.

b) *STDI* apstiprinājumu var apstiprināt atkārtoti, ja tā derīguma termiņa laikā ir pabeigts kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kurss par praktiskajām instruktāžas kompetencēm, tostarp ir nokārtots attiecīgs novērtējums. Ja *STDI* nav derīga struktūrvienības apstiprinājuma, nodrošina zināšanas par pašreizējo ekspluatācijas praksi.

c) Ja *STDI* apstiprinājuma derīguma termiņš ir beidzies, to var atjaunot, ja *STDI* apstiprinājuma turētājs 12 mēnešu laikā līdz pieteikuma iesniegšanai par apstiprinājuma atjaunošanu izpilda abas šīs prasības:

1) tas ir pabeidzis kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kursu par praktiskajām instruktāžas kompetencēm;

2) tas ir nokārtojis attiecīgo novērtējumu.

1) punkta nolūkiem – ja *STDI* nav derīga struktūrvienības apstiprinājuma, nodrošina zināšanas par pašreizējo ekspluatācijas praksi.

d) Pirmreizējās izsniegšanas un atjaunošanas gadījumā *STDI* apstiprinājuma derīguma termiņš sākas ne vēlāk kā 30 dienas pēc novērtējuma nokārtošanas.";

i) C apakšdaļas ATCO.C.045. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.045 Vērtētāja privilēģijas**

a) Vērtētāja apstiprinājums pilnvaro tā turētājus veikt šādus novērtējumus:

1) novērtējumus saistībā ar gaisa satiksmes vadības dispečera–studenta licences vai jaunas kvalifikācijas atzīmes un/vai attiecīgos gadījumos kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma izsniegšanu;

2) iepriekšējās kompetences novērtējumus saskaņā ar ATCO.B.001. punkta d) apakšpunktu, ATCO.B.005. punkta e) apakšpunktu un ATCO.B.010. punkta b) apakšpunktu;

3) gaisa satiksmes vadības dispečeru–studentu novērtējumus saistībā ar struktūrvienības apstiprinājuma un attiecīgos gadījumos kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma(-u) izsniegšanu;

4) gaisa satiksmes vadības dispečeru novērtējumus saistībā ar struktūrvienības apstiprinājuma un attiecīgos gadījumos kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma(-u) izsniegšanu, kā arī ar struktūrvienības apstiprinājuma atkārtotu apstiprināšanu un atjaunošanu;

5) praktiskā instruktora vai vērtētāja amata pretendentu novērtējumus, ja ir nodrošināta atbilstība c) apakšpunkta 2)–4) punkta prasībām.

b) Vērtētāja apstiprinājuma turētāji drīkst izmantot apstiprinājuma privilēģijas tikai tad, ja ir izpildīti abi šie nosacījumi:

1) tiem ir vismaz divu gadu pieredze attiecībā uz vērtējamo kvalifikācijas atzīmi un kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu(-iem);

2) tie ir pierādījuši zināšanas par pašreizējo ekspluatācijas praksi.

c) Papildus b) apakšpunktā noteiktajām prasībām vērtētāja apstiprinājuma turētāji apstiprinājuma sniegtās privilēģijas drīkst izmantot vienīgi šādos gadījumos:

1) novērtējums saistībā ar struktūrvienības apstiprinājuma izsniegšanu, atkārtotu apstiprināšanu vai atjaunošanu, ja vērtētājam ir arī ar novērtējumu saistītais struktūrvienības apstiprinājums un tas ir izmantojis šāda apstiprinājuma sniegtās privilēģijas vismaz vienu gadu pirms attiecīgā novērtējuma veikšanas;

2) pretendenta kompetences novērtējums saistībā ar *STDI* apstiprinājuma izsniegšanu, atkārtotu apstiprināšanu vai atjaunošanu, ja vērtētājs ir vismaz trīs gadus izmantojis *STDI* vai *OJTI* apstiprinājuma sniegtās privilēģijas;

3) pretendenta kompetences novērtējums saistībā ar *OJTI* apstiprinājuma izsniegšanu, atkārtotu apstiprināšanu vai atjaunošanu, ja vērtētājs ir vismaz trīs gadus izmantojis *OJTI* apstiprinājuma sniegtās privilēģijas;

4) pretendenta kompetences novērtējums saistībā ar vērtētāja apstiprinājuma izsniegšanu, atkārtotu apstiprināšanu vai atjaunošanu, ja vērtētājs ir vismaz trīs gadus izmantojis vērtētāja apstiprinājuma sniegtās privilēģijas.

d) Veicot novērtējumu saistībā ar struktūrvienības apstiprinājuma izsniegšanu vai atjaunošanu un uzraudzības nodrošināšanu operatīvajā darba vietā, vērtētājam nepieciešams arī *OJTI* apstiprinājums, vai arī vērtēšanā jāpiedalās *OJTI*, kam ir derīgs struktūrvienības apstiprinājums, kas ir saistīts ar veicamo novērtējumu.";

j) C apakšdaļas ATCO.C.055. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.055 Pieteikšanās vērtētāja apstiprinājumam**

Vērtētāja apstiprinājuma pretendentiem jāizpilda abi šie nosacījumi:

a) tie ir vismaz divus gadus izmantojuši gaisa satiksmes vadības dispečera licences sniegtās privilēģijas;

b) 12 mēnešu laikā līdz pieteikuma iesniegšanai tie ir pabeiguši vērtētāja apmācības kursu, ir nokārtojuši attiecīgo novērtējumu un ir apliecinājuši vajadzīgo kompetenci, kā paredzēts ATCO daļas D apakšdaļas 5. iedaļā.";

k) C apakšdaļas ATCO.C.060. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.060 Vērtētāja apstiprinājuma derīgums**

a) Vērtētāja apstiprinājums ir derīgs trīs gadus.

b) Vērtētāja apstiprinājumu var apstiprināt atkārtoti, ja tā derīguma termiņa laikā ir pabeigts kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kurss par vērtēšanas kompetencēm, tostarp ir nokārtots attiecīgais novērtējums. Tomēr, ja vērtētājam nav derīga struktūrvienības apstiprinājuma, nodrošina zināšanas par pašreizējo ekspluatācijas praksi.

c) Ja vērtētāja apstiprinājuma derīguma termiņš ir beidzies, to var atjaunot, ja 12 mēnešu laikā līdz pieteikuma iesniegšanai par apstiprinājuma atjaunošanu ir izpildīti abi šie nosacījumi:

1) ir pabeigts kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kurss par vērtēšanas kompetencēm;

2) ir nokārtots attiecīgais novērtējums.

1) punkta nolūkiem – ja vērtētājam nav derīga struktūrvienības apstiprinājuma, nodrošina zināšanas par pašreizējo ekspluatācijas praksi.

d) Pirmreizējās izsniegšanas un atjaunošanas gadījumā vērtētāja apstiprinājuma derīguma termiņš sākas ne vēlāk kā 30 dienas pēc novērtējuma nokārtošanas.";

l) C apakšdaļas ATCO.C.065. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.C.065 Pagaidu vērtētāja atļauja**

a) Ja ATCO.C.045. punkta d) apakšpunkta 1) punktā noteikto prasību nevar izpildīt, kompetentā iestāde turētājiem, kuriem ir vērtētāja apstiprinājums, kas izsniegts saskaņā ar ATCO.C.055. punktu, var atļaut veikt ATCO.C.045. punkta b) apakšpunkta 3) un 4) punktā minētos novērtējumus, kas nepieciešami izņēmuma situācijās vai vērtējuma neatkarīguma nodrošināšanai, ar nosacījumu, ka vērtētāja apstiprinājuma turētājam vismaz vienu gadu pirms attiecīgā novērtējuma veikšanas ir ar novērtējumu saistītais struktūrvienības apstiprinājums ar saistīto kvalifikācijas atzīmi un attiecīgā gadījumā kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu.

b) Izņēmuma situāciju risināšanas nolūkā vērtētāja pagaidu atļauja ļauj veikt tikai tādus novērtējumus, kas nepieciešami izņēmuma situācijām, un tās derīguma termiņš nedrīkst pārsniegt vienu gadu vai saskaņā ar ATCO.C.055. punktu izsniegta vērtētāja apstiprinājuma derīguma termiņu, izvēloties īsāko periodu.

c) Ņemot vērā periodiskumu, novērtējuma neatkarīguma nodrošināšanas nolūkā pagaidu vērtētāja atļaujas derīguma termiņu nosaka kompetentā iestāde, bet tas nepārsniedz saskaņā ar ATCO.C.055. punktu izsniegta vērtētāja apstiprinājuma derīguma termiņu.

d) Šā punkta b) un c) apakšpunktā minēto iemeslu dēļ kompetentā iestāde var piešķirt pagaidu vērtētāja atļauju, pamatojoties uz gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēja iesniegto drošības analīzi.";

4) D apakšdaļu groza šādi:

a) D apakšdaļas ATCO.D.001. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.001 Gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācības mērķi**

Gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācība ietver visus teorētiskos kursus, praktiskos vingrinājumus, tostarp simulācijas, un praktisko apmācību, kas nepieciešami, lai iegūtu un uzturētu kompetences, kuras ļauj sniegt drošus, sakārtotus un ātrus gaisa satiksmes vadības pakalpojumus.";

b) D apakšdaļā iekļauj šādu ATCO.D.003. punktu:

"**ATCO.D.003 Uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas principi**

a) Izstrādājot mācību plānus un kursus visu veidu apmācībai, mācību organizācijas ievēro uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas principus.

b) Izstrādājot mācību plānus un kursus, mācību organizācijas nodrošina visu turpmāk minēto:

1) pastāv skaidra saikne starp nepieciešamo veiktspēju un kompetencēm, attiecībā uz kurām jānodrošina apmācība un novērtējums;

2) ir ieviests process, kas nodrošina saskaņotību starp instruktoriem un vērtētājiem, kas novērtē vienu un to pašu veiktspēju, izmantojot vienu un to pašu pielāgoto kompetenču modeli;

3) kompetenču novērtējuma pamatā ir vairāki novērojumi vairākos kontekstos, kas apstiprināti novērtējuma ziņojumā.

c) Lai personu uzskatītu par kompetentu, tā pierāda integrētu veiktspēju attiecībā uz visām kompetencēm, kas noteiktas attiecīgajā pielāgotajā kompetenču modelī.";

c) D apakšdaļas ATCO.D.005. punkta a) apakšpunkta 1) punktu aizstāj ar šādu:

"1) sākotnējā apmācība, pēc kuras piešķir gaisa satiksmes vadības dispečera–studenta licenci vai papildu kvalifikācijas atzīmi un, ja piemērojams, kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu un kurā ietilpst:

i) "pamata apmācība" – teorētiskā un praktiskā apmācība, kurā apgūst pamatzināšanas un kompetences saistībā ar ekspluatācijas pamata procedūrām un studentu sagatavo kvalifikācijas atzīmes apmācībai;

ii) "kvalifikācijas atzīmes apmācība" – teorētiskā un praktiskā apmācība, kurā apgūst zināšanas un kompetences saistībā ar konkrētu kvalifikācijas atzīmi un, ja piemērojams, kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu;";

d) D apakšdaļas ATCO.D.010. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.010 Sākotnējās apmācības sastāvs**

a) Sākotnējo apmācību, kas ir paredzēta personām, kuras ir pieteikušās gaisa satiksmes vadības dispečera–studenta licences vai papildu kvalifikācijas atzīmes un/vai attiecīgos gadījumos kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma saņemšanai, veido pamata apmācība un kvalifikācijas atzīmes apmācība.

1) Pamata apmācība ietver visas šīs tēmas:

1. TĒMA. AVIĀCIJAS TIESĪBAS

2. TĒMA. GAISA SATIKSMES PĀRVALDĪBA

3. TĒMA. METEOROLOĢIJA

4. TĒMA. NAVIGĀCIJA

5. TĒMA. GAISA KUĢI

6. TĒMA. CILVĒKA FAKTORI

7. TĒMA. IEKĀRTAS UN SISTĒMAS

8. TĒMA. PROFESIONĀLĀ VIDE

2) Kvalifikācijas atzīmes apmācība ietver visas tēmas, kas attiecas uz vismaz vienu no šīm kvalifikācijas atzīmēm:

i) Lidlauka vadības kvalifikācijas atzīme (*ADC*)

1. TĒMA. AVIĀCIJAS TIESĪBAS

2. TĒMA. GAISA SATIKSMES PĀRVALDĪBA

3. TĒMA. METEOROLOĢIJA

4. TĒMA. NAVIGĀCIJA

5. TĒMA. GAISA KUĢI

6. TĒMA. CILVĒKA FAKTORI

7. TĒMA. IEKĀRTAS UN SISTĒMAS

8. TĒMA. PROFESIONĀLĀ VIDE

9. TĒMA. ĀRKĀRTAS UN AVĀRIJAS SITUĀCIJAS

10. TĒMA. LIDLAUKI

ii) Pieejas procedurālās vadības kvalifikācijas atzīme (*APP*)

1. TĒMA. AVIĀCIJAS TIESĪBAS

2. TĒMA. GAISA SATIKSMES PĀRVALDĪBA

3. TĒMA. METEOROLOĢIJA

4. TĒMA. NAVIGĀCIJA

5. TĒMA. GAISA KUĢI

6. TĒMA. CILVĒKA FAKTORI

7. TĒMA. IEKĀRTAS UN SISTĒMAS

8. TĒMA. PROFESIONĀLĀ VIDE

9. TĒMA. ĀRKĀRTAS UN AVĀRIJAS SITUĀCIJAS

10. TĒMA. LIDLAUKI

iii) Lidojumu rajona procedurālās vadības kvalifikācijas atzīme (*ACP*)

1. TĒMA. AVIĀCIJAS TIESĪBAS

2. TĒMA. GAISA SATIKSMES PĀRVALDĪBA

3. TĒMA. METEOROLOĢIJA

4. TĒMA. NAVIGĀCIJA

5. TĒMA. GAISA KUĢI

6. TĒMA. CILVĒKA FAKTORI

7. TĒMA. IEKĀRTAS UN SISTĒMAS

8. TĒMA. PROFESIONĀLĀ VIDE

9. TĒMA. ĀRKĀRTAS UN AVĀRIJAS SITUĀCIJAS

iv) Pieejas novērošanas vadības kvalifikācijas atzīme (*APS*)

1. TĒMA. AVIĀCIJAS TIESĪBAS

2. TĒMA. GAISA SATIKSMES PĀRVALDĪBA

3. TĒMA. METEOROLOĢIJA

4. TĒMA. NAVIGĀCIJA

5. TĒMA. GAISA KUĢI

6. TĒMA. CILVĒKA FAKTORI

7. TĒMA. IEKĀRTAS UN SISTĒMAS

8. TĒMA. PROFESIONĀLĀ VIDE

9. TĒMA. ĀRKĀRTAS UN AVĀRIJAS SITUĀCIJAS

10. TĒMA. LIDLAUKI

v) Lidojumu rajona novērošanas vadības kvalifikācijas atzīme (*ACS*)

1. TĒMA. AVIĀCIJAS TIESĪBAS

2. TĒMA. GAISA SATIKSMES PĀRVALDĪBA

3. TĒMA. METEOROLOĢIJA

4. TĒMA. NAVIGĀCIJA

5. TĒMA. GAISA KUĢI

6. TĒMA. CILVĒKA FAKTORI

7. TĒMA. IEKĀRTAS UN SISTĒMAS

8. TĒMA. PROFESIONĀLĀ VIDE

9. TĒMA. ĀRKĀRTAS UN AVĀRIJAS SITUĀCIJAS

b) Papildu kvalifikācijas atzīmes iegūšanai paredzētā apmācība ietver mācību priekšmetus, kas attiecas uz vismaz vienu no a) apakšpunkta 2) punktā minētajām kvalifikācijas atzīmēm.

c) Plānojot apmācību, kas ir paredzēta kvalifikācijas atzīmes atkārtotai aktivizēšanai, ja, vērtējot iepriekšējo kompetenci saskaņā ar ATCO.B.010. punkta b) apakšpunktu, tā ir atzīta par nepietiekamu, ņem vērā attiecīgā novērtējuma rezultātu.

d) Kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma iegūšanai paredzētā apmācība ietver mācību organizācijas izstrādātos mācību priekšmetus, tēmas un apakštēmas, kuru iekļaušanai apmācības kursā ir saņemts apstiprinājums.

e) Pamata apmācību un kvalifikācijas atzīmes apmācību var papildināt ar mācību priekšmetiem, tēmām un apakštēmām, kas sniedz papildu vai specifiskas zināšanas par konkrēto funkcionālo gaisa telpas bloku (*FAB*) vai valsts vidi.";

e) D apakšdaļas ATCO.D.015. punkta g) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"g) eksaminēšanas un novērtēšanas procedūras saskaņā ar ATCO.D.025. un ATCO.D.035. punktu;";

f) D apakšdaļas ATCO.D.025. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.025 Pamata apmācības eksāmeni un novērtējums**

a) Pamata apmācības kursos ietver teorētisko zināšanu eksāmenu(-us) ATCO.D.010. punkta a) apakšpunkta 1) punktā uzskaitītajos mācību priekšmetos un novērtējumu(-us).

b) Teorētisko zināšanu eksāmenu(-us) ir nokārtojuši tie pretendenti, kuri ieguvuši vismaz 75 % no maksimālā rezultāta, ko var iegūt attiecīgajā eksāmenā.

c) Novērtē vismaz šādas kompetences:

1) situācijas apzināšanās – pašreizējās operatīvās situācijas izpratne un turpmāko notikumu prognozēšana;

2) satiksmes un jaudas pārvaldība – drošas un sakārtotas satiksmes plūsmas uzturēšana;

3) distancēšana un konfliktu risināšana – reaģēšana uz iespējamiem satiksmes konfliktiem un distances saglabāšana;

4) saziņa – efektīvas saziņas uzturēšana;

5) koordinācija – operatīvajos amatos esošo darbinieku un citu skarto iesaistīto personu koordinācija;

6) pašvadība – veiktspēju uzlabojošu personīgo iezīmju apliecināšana;

7) komandas darbs – aktīva sadarbība kopīga mērķa sasniegšanā.

d) Novērtējumu(-us) veic, izmantojot uzdevumu daļas trenažieri vai simulatoru.

e) Novērtējumu(-us) ir nokārtojuši tie pretendenti, kuri konsekventi apliecinājuši, ka tiem ir c) apakšpunktā noteiktās kompetences.";

g) D apakšdaļas ATCO.D.030. punktu svītro;

h) D apakšdaļas ATCO.D.035. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.035 Kvalifikācijas atzīmes apmācības eksāmeni un novērtējums**

a) Kvalifikācijas atzīmes apmācības kursos ietver teorētisko zināšanu eksāmenu(-us) ATCO.D.010. punkta a) apakšpunkta 2) punktā uzskaitītajos mācību priekšmetos, kas attiecas uz vismaz vienu kvalifikācijas atzīmi, kā arī novērtējumu(-us).

b) Teorētisko zināšanu eksāmenu(-us) ir nokārtojuši tie pretendenti, kuri ieguvuši vismaz 75 % no maksimālā rezultāta, ko var iegūt attiecīgajā eksāmenā.

c) Novērtē vismaz šādas kompetences:

1) situācijas apzināšanās – pašreizējās operatīvās situācijas izpratne un turpmāko notikumu prognozēšana;

2) satiksmes un jaudas pārvaldība – drošas, sakārtotas un efektīvas satiksmes plūsmas nodrošināšana un būtiskas informācijas sniegšana par vidi un potenciāli bīstamām situācijām;

3) distancēšana un konfliktu risināšana – iespējamu satiksmes konfliktu pārvaldīšana un distances saglabāšana;

4) saziņa – efektīva saziņa visās operatīvajās situācijās;

5) koordinācija – operatīvajos amatos esošo darbinieku un citu skarto iesaistīto personu koordinācija;

6) ārpuskārtas situāciju pārvaldība – tādu ārkārtas vai avārijas situāciju identificēšana, kas ietekmē operācijas, un reaģēšana uz tām;

7) problēmu risināšana un lēmumu pieņemšana – risinājumu apzināšana un īstenošana identificētu apdraudējumu un ar tiem saistītu nevēlamu situāciju novēršanai;

8) pašvadība – veiktspēju uzlabojošu personīgo iezīmju apliecināšana un turpmāka aktīva pašmācība un pašattīstība;

9) darba slodzes pārvaldība – pieejamo resursu izmantošana prioritāro uzdevumu noteikšanai un efektīvai un savlaicīgai to veikšanai;

10) komandas darbs – aktīva sadarbība kopīga mērķa sasniegšanā.

d) Novērtējumu(-us) veic, izmantojot simulatoru.

e) Novērtējumu(-us) ir nokārtojuši tie pretendenti, kuru c) apakšpunktā noteiktās kompetences pastāvīgi atbilst kompetenču standartam saskaņā ar konkrētajiem iegūstamās kvalifikācijas atzīmes nosacījumiem.";

i) D apakšdaļas ATCO.D.040. punktu svītro;

j) D apakšdaļā iekļauj šādu ATCO.D.043. punktu:

"**ATCO.D.043 Uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas principi, ko piemēro struktūrvienības apmācībā**

Izstrādājot mācību plānus un kursus struktūrvienības apmācībai, mācību organizācijas papildus ATCO.D.003. punktā noteiktajām prasībām nodrošina visu turpmāk minēto:

a) attiecīgās kompetences ir skaidri definētas;

b) kompetences ir formulētas tā, lai būtu iespējams tās konsekventi apgūt, novērot un novērtēt dažādās darba situācijās;

c) kompetences novērtēšanai ir noteikti skaidri veiktspējas kritēriji.";

k) D apakšdaļas ATCO.D.055. punkta b) apakšpunkta 4) punktu aizstāj ar šādu:

"4) struktūrvienības apstiprinājuma kursa(-u) pasniegšanas procedūra;";

l) D apakšdaļas ATCO.D.060. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) Struktūrvienības apstiprinājuma kursos nosaka mācību programmu saskaņā ar ATCO.D.045. punkta c) apakšpunktu un vajadzīgos veiktspējas kritērijus saskaņā ar ATCO.D.043. punkta c) apakšpunktu, un kursus rīko saskaņā struktūrvienības mācību plānu.";

m) D apakšdaļas ATCO.D.070. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.070 Novērtējumi struktūrvienības apstiprinājuma kursu laikā**

a) Novērtēšanu veic ekspluatācijas vidē normālos ekspluatācijas apstākļos vismaz vienu reizi praktiskās apmācības beigās.

b) Ja struktūrvienības apstiprinājuma kursā ietilpst iepriekšējas praktiskās apmācības fāze, kandidāta kompetences novērtē ar komplekso trenažieri vismaz šīs fāzes beigās.

c) Neskarot a) apakšpunktu, lai pierādītu spēju pielietot apmācībā pasniegtās procedūras, ar kurām novērtēšanas laikā ekspluatācijas vidē nesaskaras, novērtējumu var papildināt ar kompleksā trenažiera sesijām un mutiskajām intervijām.";

n) D apakšdaļas ATCO.D.075. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.075 Turpmākā apmācība**

Turpmāko apmācību veido kvalifikācijas paaugstināšanas un attiecīgā gadījumā pārkvalifikācijas apmācības kursi, kurus pasniedz saskaņā ar ATCO.B.025. punktā minētajā struktūrvienības kompetences shēmā iekļautajām prasībām.";

o) D apakšdaļas ATCO.D.080. punktu groza šādi:

a) punkta b) un c) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"b) Kvalifikācijas paaugstināšanas apmācību izstrādā tā, lai pārskatītu, nostiprinātu vai uzlabotu gaisa satiksmes vadības dispečeru zināšanas un kompetences, kas nepieciešamas drošas, sakārtotas un ātras gaisa satiksmes plūsmas nodrošināšanai, un apmācībā iekļauj vismaz šādus elementus:

1) apmācība par standarta praksi un procedūrām, apstiprinātās frazeoloģijas izmantošana un efektīva komunikācija;

2) apmācība par ārkārtas un avārijas situācijām, apstiprinātās frazeoloģijas izmantošana un efektīva komunikācija; un

3) apmācība par cilvēka faktoriem.

c) Nosaka kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kursa(-u) mācību programmu un, ja kurss(-i) paredz noteiktu gaisa satiksmes vadības dispečeru kompetenču atsvaidzināšanu, no pielāgotā kompetenču modeļa izvēlas attiecīgo novērojamo rīcību.";

b) punktam pievieno šādu d) apakšpunktu:

"d) Kvalifikācijas paaugstināšanas apmācība ietver eksāmenus vai novērtējumus, kuros izmantoti struktūrvienības kompetences shēmā aprakstītie procesi.";

p) D apakšdaļas ATCO.D.085. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.085 Pārkvalifikācijas apmācība**

a) Pārkvalifikācijas apmācības kursu(-us) izstrādā un nodrošina mācību organizācijas un apstiprina kompetentā iestāde.

b) Pārkvalifikācijas apmācības kursu(-us) izstrādā, lai nodrošinātu to zināšanu un prasmju apguvi, kas vajadzīgas ekspluatācijas vides izmaiņu gadījumā, un mācību organizācijas nodrošina to/tos nodrošina, ja izmaiņu drošības novērtējumā identificēta šādas apmācības nepieciešamība.

c) Pārkvalifikācijas apmācības kursam(-iem) nosaka abus šos elementus:

1) piemēroto mācību metodi un kursa ilgumu, ievērojot izmaiņu raksturu un apmēru;

2) pārkvalifikācijas apmācības eksaminācijas vai novērtēšanas metodes.

d) Ja funkcionālās sistēmas izmaiņu rezultātā tiek ieviests struktūrvienības apstiprinājums, jauna struktūrvienības apstiprinājuma izsniegšanai ir nepieciešams novērtējums.

e) Pārkvalifikācijas apmācība jāpasniedz, pirms gaisa satiksmes vadības dispečeri pielieto savas licences dotās privilēģijas mainītajā ekspluatācijas vidē.";

q) D apakšdaļā iekļauj šādu ATCO.D.087. punktu:

"**ATCO.D.087 Praktisko instruktoru un vērtētāju uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas principi**

a) Praktisko instruktoru un vērtētāju apmācība uz kompetencēm balstītā vidē nodrošina, ka tie:

1) pilnībā izprot uz kompetencēm balstītas apmācības un novērtēšanas principus;

2) detalizēti pārzina pielāgoto kompetenču modeli un kompetences novērtēšanas procesu.

b) Praktiskais instruktors uz kompetencēm balstītā vidē:

1) vada instruktāžu, pamatojoties uz mācību plānu un saistītajiem mācību materiāliem;

2) pārzina apmācāmo veiktspējas rezultātus un sniedz par to savlaicīgu un pastāvīgu atgriezenisko saiti;

3) izmanto pielāgoto kompetenču modeli veiktspējas grūtību pamatcēloņa(-u) diagnosticēšanai;

4) apzinās problēmas, kas saistītas ar instruktāžas sniegšanu un trūkumu diagnosticēšanu kognitīvajos procesos;

5) risina attieksmes problēmas, nodrošinot pozitīvu un profesionālu attieksmi.

c) Vērtētājs uz kompetencēm balstītā vidē:

1) vāc pierādījumus par kompetentu veiktspēju, veicot praktiskus novērojumus (un jebkādas ar to saistītas intervijas);

2) visus pierādījumus analizē, lai noteiktu, vai apmācāmo veiktspēja apliecina, ka pielāgotajā kompetenču modelī sīki izklāstītās kompetences ir apgūtas vai saglabātas;

3) spēj novērtēt kopējo veiktspēju, kā arī veiktspēju atsevišķas kompetences jomā;

4) veic novērtējumu(-us), vācot pierādījumus par kompetentu veiktspēju;

5) informē apmācāmos tā, lai palīdzētu viņiem gūt panākumus.";

r) D apakšdaļas ATCO.D.090. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.090 Praktisko instruktoru apmācība**

a) Praktisko instruktoru apmācību izstrādā un nodrošina mācību organizācijas, un tajā ir šādi elementi:

1) *OJTI* un *STDI* paredzēts apmācības kurss par praktiskajām instruktāžas kompetencēm;

2) kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kurss par praktiskajām instruktāžas kompetencēm;

3) praktisko instruktoru kompetences novērtēšanas metode(-es).

b) Šā punkta a) apakšpunktā minētos apmācības kursus un novērtēšanas metodi(-es) apstiprina kompetentā iestāde.";

s) D apakšdaļas ATCO.D.095. punktu aizstāj ar šādu:

"**ATCO.D.095 Vērtētāju apmācība**

a) Vērtētāju apmācību izstrādā un nodrošina mācību organizācijas, un tajā ir šādi elementi:

1) vērtētāja apmācības kurss;

2) kvalifikācijas paaugstināšanas apmācības kurss par vērtēšanas kompetencēm;

3) vērtētāju kompetences novērtēšanas metode(-es).

b) Šā punkta a) apakšpunktā minētos apmācības kursus un novērtēšanas metodi(-es) apstiprina kompetentā iestāde."

II PIELIKUMS

Regulas (ES) 2015/340 II pielikumu (ATCO.AR daļu) groza šādi:

1) A apakšdaļas ATCO.AR.A.010. punktā iekļauj šādu ca) apakšpunktu:

"ca) *STDI* atļauju izsniegšana, atkārtota apstiprināšana un atjaunošana saskaņā ar ATCO.C.005. punkta b) un c) apakšpunktu;";

2) D apakšdaļas ATCO.AR.D.001. punkta a) apakšpunktā iekļauj šādu 1.a) punktu:

"1.a) STDI atļauju izsniegšana, atkārtota apstiprināšana un atjaunošana saskaņā ar ATCO.C.005. punkta b) un c) apakšpunktu;";

3) D apakšdaļas ATCO.AR.D.005. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Licenču, kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu apturēšanas vai anulēšanas gadījumā kompetentā iestāde rakstveidā informē licences turētāju un attiecīgo gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēju par savu lēmumu, papildus informējot licences turētāju par tā tiesībām uz pārsūdzību saskaņā ar ATCO.AR.A.010. punktā noteiktajām procedūrām."

III PIELIKUMS

Regulas (ES) 2015/340 III pielikumu (ATCO.OR daļu) groza šādi:

1) B apakšdaļas ATCO.OR.B.001. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) Mācību organizācijas sertifikāta pieteikumā iekļauj šādu informāciju:

1) pieteikuma iesniedzēja nosaukums un adrese;

2) darbības vietas(-u) adrese(-es) (attiecīgā gadījumā arī *ATC* struktūrvienību saraksts), ja tā/tās atšķiras no 1) punktā norādītās pieteikuma iesniedzēja adreses;

3) šādu personu vārds un uzvārds, pienākumi un kvalifikācija:

i) atbildīgais vadītājs;

ii) mācību organizācijas vadītājs, ja šī informācija atšķiras no i) apakšpunktā norādītās;

3.a) tās personas / to personu kontaktinformācija, ko mācību organizācija ir izvēlējusies par galveno kontaktpersonu(-ām) saziņā ar kompetento iestādi;

4) datums, kurā ir plānots sākt darbību vai ieviest izmaiņas;

5) plānotās apmācības veidu uzskaitījums, katram apmācības veidam norādot vismaz vienu apmācības kursu;

5a) telpu un iekārtu apraksts;

6) atbildīgā vadītāja parakstīts apstiprinājums par atbilstību piemērojamajām prasībām, kas apliecina mācību organizācijas pastāvīgu atbilstību prasībām;

7) pārvaldības sistēmas procesi; un

8) pieteikuma iesniegšanas diena.";

2) B apakšdaļas ATCO.OR.B.015. punkta a) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"a) Lai veiktu tālāk minētās izmaiņas, ir jāsaņem iepriekšējs apstiprinājums, izņemot gadījumus, kad par tām paziņo un tās īsteno saskaņā ar kompetentās iestādes apstiprinātu procedūru, kura ir izklāstīta ATCO.AR.E.010. punkta c) apakšpunktā:";

3) C apakšdaļas ATCO.OR.C.015 punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Mācību organizācija nodrošina, ka visi kompleksie trenažieri atbilst piemērojamajām specifikācijām un prasībām, kas nepieciešamas ar kvalifikācijas atzīmes un apstiprinājuma izsniegšanu saistītajam apmācības veidam, kā arī to, ka kompetentā iestāde tos ir apstiprinājusi.";

4) D apakšdaļas ATCO.OR.D.001. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) novērtēšanas un eksaminēšanas metodes."